

vent i Øjeblikket, vil jeg sige — jeg taler i saa Henseende paa egne Vegne —, at jeg vilde finde det rigtigt, at Regeringens oprindelige Forslag om de 10 pCt. skete Fyldest, og jeg er temmelig sikker paa, at det skulde ikke afskrække den sjællandske Bondestand. Men om man nu vil forlange 5 eller 10 pCt. indbetalte, det er en Sag for sig — dersom det kunde lykkes os her ved gensidig Velvillie overfor den foreliggende Sag at naa et Resultat, er jeg ogsaa sikker paa, at den sjællandske Bondestand vil yde sit Bidrag til et godt Resultat i Fremtiden. Jeg skal i øvrigt ikke opholde det høje Ting længere, men skal ligesom den foregaaende Taler anbefale Sagen til velvillig Overvejelse.

H. N. Hansen: Jeg kan ikke lade være at begynde de Bemærkninger, jeg har at fremsætte for det høje Ting, med den lille Ytring, at jeg synes, at Sagens Forhandling i Dag giver Anledning til lidt større Bitterhed, end der var Grund til. Jeg synes, at der slaas lidt for stærkt paa, at de af os, som have Betænkning ved Sagen, er nogle slemme Mennesker, og at derimod de, som ubetinget ville fremme denne Sag, ere ædle og medfølede Mennesker. De Toner tror jeg ikke, vi have Lov til at slaa paa lige overfor hinanden; jeg skal ogsaa søge at undgaa dem i mine Bemærkninger. Ligeledes er jeg ogsaa bleven lidt stødt over denne, gentagne Fremhævelse af den sjællandske Bondestands ædle Fremgangsmaade i denne Sag. Hvad skulde den da have gjort? Baade Ministeren og den sidste Taler fremhævede den rolige Værdighed, hvormed Bønderne ere optraadte i denne Sag. Hvad skulde de da have gjort? Hvorledes skulde de have tvunget mere frem ved at træde op paa anden Maade? Jeg forstaar det ikke. De krævede Penge af Staten, og de tegnede en Garantihistorie, som det undrer mig, man bliver ved at stille frem som noget mønsterværdigt, disse 6 Mill. Kr., hvoraf de 3,500,000 Kr. var tegnede af 7,000 Mennesker hver med 500 Kr., hvoraf en ganske lille Del skulde indbetales, og paa Betingelser, som jo ere ganske svundne ud af Verden; der er ikke et af de Garantibeviser, der bliver opfyldt. Men det være nu, som det vil. Disse Ytringer har jeg ikke kunnet lade være at fremsætte efter det Indtryk, jeg har faaet af Ord, der ere faldne i Dag, idet i øvrigt ogsaa jeg skal stræbe efter at gøre mit til, at denne Sag tages velvilligt ogsaa fra min Side og de Mænds Side, som jeg nærmest tilhører.

Jeg har været i Tvivl om, hvorvidt man ikke gjorde rettest i at lade denne Sags første Behandling være meget kort og snarest henvise den til Udvalg og saa se, hvorledes vi der kunde hjælpes ad med at faa Sagen gennemført. Men jeg har dog troet — og det samme give jo ogsaa de øvrige Talere, vi have hørt i Dag, Anledning til at sige —, at det er rigtigt her i Tinget at faa de Bemærkninger frem, som høre hjemme ved en første Behandling, og selv om de altsaa ikke alle kunne falde i velvillig Jord, synes jeg, at det er min Pligt at fremsætte dem. Jeg føjer udtrykkelig til, at en Del af disse Bemærkninger komme selvfølgelig til at staa for min egen Regning, men dog tror jeg, at jeg i det væsentlige rammer ogsaa de Mænds Anskuelser, til hvis Gruppe jeg hører i denne Sal, det vil ogsaa stemme med, hvad De tidligere have hørt fra vor Side baade af mig og af andre. Jeg synes altsaa, at det er rigtigt, at Sagen nu behandles noget fyldigt, om end jeg skal gøre mig Umage for at gøre det saa kort som muligt.

Først beklager jeg da, at Sagen kommer saa sent til os. Vi skyndte os i November Maaned heroppe med at gøre den første Moratorielov færdig, og paa en halv Snes Dage var den passeret her gennem Landstinget under alles Haab om, at det ikke skulde være fornødent at forlænge dette Moratorium, og at det skulde lykkes Ministeren i en nær Tid at fremkomme med det endelige Forslag i Sagen. Saa kunde dette altsaa være behandlet i Ro og i god Tid. Det er nu ikke sket, det være sig af den ene eller den anden Grund; Sagen kommer til første Behandling her i Landstinget nu ind i April Maaned. Det faar da være; vi skulle alligevel gøre vort til i den korte Tid, som er tilbage, at søge at faa Sagen bragt til en lykkelig Løsning.

Forslaget er et Forslag til Lov om ekstraordinære Foranstaltninger. Jeg antager, at man har beholdt dette fremmede Ord, fordi man nødig vil kalde det *overordentlige* Foranstaltninger; *ekstraordinære* lyder lidt mildere, men det drejer sig i Virkeligheden om overordentlige Foranstaltninger, og det gaar ud paa, at disse Foranstaltninger skulle hjælpe til Opretholdelse af Den sjællandske Bondestands Sparekasse. Naar man nu vil spørge mig: Vil du da være med til at opretholde Den sjællandske Bondestands Sparekasse? svarer jeg derpaa et ubetinget: Ja, hvis de Veje, man skal gaa i den Henseende, ere forsvarlige, hvis det er Veje, der før ere betraadte, som ikke frembringe noget nyt